

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. szeptember 13.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0321(CNS)

12965/23
ADD 3

FISC 191
ECOFIN 870
IA 224

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. szeptember 13.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2023) 309 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat: A Tanács irányelve az európai társaságiadó-keretről (BEFIT) és Javaslat A Tanács irányelve a transzferárazásról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: SWD(2023) 309 final.

Melléklet: SWD(2023) 309 final

Brüsszel, 2023.9.12.
SWD(2023) 309 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

[...]

Javaslat
A Tanács irányelve az európai társaságiadó-keretről (BEFIT)
és
Javaslat
A Tanács irányelve a transzferárazásról

{COM(2023) 532 final} - {SWD(2023) 308 final}

Vezetői összefoglaló
Az európai társaságiadó-keretről (BEFIT) szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot és a transzferárazásról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat jelentés
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
Miközben az EU a belső piac fennállásának 30. évfordulóját ünnepli, a vállalkozások továbbra is többféle nemzeti társaságiadó-rendszerekkel szembesülnek. Az egyes nemzeti rendszerek a társaságiadó-kulcsokon és ösztönzőkön túl is eltérő jellemzőkkel rendelkeznek. Az EU-ban működő vállalkozásoknak eltérő adószabályok, gyakorlatok, értelmezések és adminisztratív követelmények labirintusában kell eligazodniuk, de számolniuk kell a különböző rendszerek között fennálló kölcsönhatásokkal, valamint az adóztatási jogok és a jövedelmek tagállamok közötti felosztására vonatkozó kétoldalú megközelítésekkel is. Az adókötelezettség megállapítása során végzett számítások és az adókötelezettségek teljesítéséhez szükséges források tehát tagállamonként eltérőek.
Ez nagy fokú összetettséget és egyenlőtlen versenyfeltételeket eredményez a belső piacon működő vállalkozások számára, ami komoly adómegfelelési terhet ró az uniós vállalkozásokra, és akadályozza a határokon átnyúló terjeszkedést. Az eltérő adóügyi megítélés torzíthatja a befektetési döntéseket, továbbá adóbizonytalansághoz és vitákhoz vezethet, holott mindez elkerülhető lenne.
Tekintettel arra, hogy az EU belső piaca nagymértékben integrált, a felsorolt problémák különösen fontosak uniós szinten. Bár sok más területen jelentős előrelépés történt az uniós jogban annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások közös normák szerint működhessenek a belső piacon, az eltérő társaságiadó-követelmények továbbra is akadályt jelentenek. Az egyre inkább digitalizált és integrált európai gazdaságban, ahol számos vállalkozás folytat határokon átnyúló tevékenységet, a belső piac nem tudja teljes mértékben kiaknázni a benne rejlő lehetőségeket mindaddig, amíg a problémákra nem találunk uniós szintű megoldást.
Mit kellene elérni?
A kezdeményezés általános célkitűzései a következők: i. az adózási szabályok egyszerűsítése az EU-ban működő vállalkozások számára; ii. a növekedés és a beruházások ösztönzése az EU-ban; iii. méltányos és fenntartható adóbevételek biztosítása a tagállamok számára. Ezen általános célkitűzések teljesítése érdekében a következő konkrét célkitűzéseket kell elérni: i. az uniós vállalkozások megfelelési költségeinek csökkentése; ii. a határokon átnyúló terjeszkedés ösztönzése; iii. hozzájárulás az üzleti döntéseket befolyásoló torzulások felszámolásához és ezáltal egyenlő versenyfeltételek teremtése; iv. a kettős adóztatás és a túlzott adóztatás, valamint az adózással kapcsolatos viták kockázatának csökkentése; valamint v. az adózás kiszámíthatóságának és méltányosságának növelése a vállalkozások számára.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
A kezdeményezés által kezelt problémák valamennyi tagállamban közösek, és nem kezelhetők hatékonyan különböző nemzeti szintű intézkedésekkel. Mivel a problémák a nemzeti rendszerek széttagoztságából és sokféleségéből adódnak, az összehangolatlan nemzeti intézkedések nemkívánatos következményekkel járhatnak, tovább bonyolítva a rendszert. A kétoldalú megközelítések sem tudják teljes mértékben orvosolni a helyzetet, különösen a kettőnél több tagállamban működő csoportok esetében. Ebben az összefüggésben csak egy közös szabályrendszer előíró, uniós szintű kezdeményezés lehet hatékony.
Mivel a problémák elsősorban határokon átnyúló jellegűek, ezért csak uniós szintű jogszabályok kidolgozásával kezelhetők. A megfelelési költségek várható csökkenése és az adórendszer kiszámíthatósága ugyanakkor ösztönzőleg hat majd a beruházásokra és a határokon átnyúló terjeszkedésre az EU-ban. Az egyszerre különböző tagállamokban működő vállalkozások teljes mértékben ki fogják tudni használni a letelepedés szabadsága és a tőke

szabad mozgása által biztosított lehetőségeket anélkül, hogy szükségtelen adózási akadályok gátolnák őket. Ezért ez a kezdeményezés – amennyiben az uniós jog keretében kerül végrehajtásra – olyan elemeket tartalmaz, amelyek a szubszidiaritás elvével összhangban hozzáadott értéket képviselnek. A kitűzött célokat a valamennyi tagállamra kiterjedő, közös megközelítéssel lehet a legnagyobb eséllyel elérni.

B. Megoldások

Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?

A célkitűzések olyan két jogi aktusból álló kezdeményezéssel érhetők el, amelyek a belső piacon működő vállalatokcsoportok társasági adózáásával kapcsolatos jelenlegi kihívásokkal foglalkoznak. Az első jogi aktus közös szabályokat állapít meg az EU-ban működő nagy vállalatcsoportok adóalapjának kiszámítására vonatkozóan, a második pedig a transzferárazás tekintetében terjeszt elő közös megközelítést a tagállamok számára. A hatásvizsgálati jelentés ennek a kezdeményezésnek az elemzését ismerteti:

Röviden, a 27 különböző társaságiadó-rendszer helyébe egy olyan új rendszer lépne, amely a 2. pillér elveivel szoros összhangban lévő, egyszerűsített adószabályokat alkalmaz a nagy vállalatcsoportokhoz tartozó társaságok adóalapjának kiszámításához – a hatálya alá tartozó adófizetők tekintetében. A pénzügyi beszámolók szolgálnak kiindulópontként az EU-ban működő csoportok társaságiadó-alapjának kiszámításához, majd ezt követően az összesített adóalap felosztásra kerül a különböző tagállamokban működő tagok között.

A transzferárazásra vonatkozó közös megközelítés biztosítani fogja, hogy a tagállamok következetesen kezeljék a kapcsolt vállalkozások közötti ügyleteket, visszaszorítva ezáltal a nyereségátcsoportosítást, valamint javítva az adórendszer kiszámíthatóságát és átláthatóságát.

A jelentés különböző szakpolitikai alternatívákat azonosít, és az alternatívák három lehetséges kombinációját értékeli.

1. változat – „Átfogó”: ez a változat minden adózó számára kötelező szabályokat javasolna, továbbá a lehető legnagyobb fokú harmonizációt és azonnali alkalmazást vonna maga után. Az alternatívák ezen kombinációja a lehető legszélesebb alkalmazási kört, és ennek megfelelően a legszélesebb körű egyszerűsítést biztosítaná az Unióban működő vállalkozások és a tagállami adóhatóságok számára, tekintettel arra, hogy a cégcsoport-adóztatásra vonatkozó jelenlegi nemzeti szabályok helyébe lépne az EU-ban.

2. változat – „Egyszerű”: ez a változat választható szabályokat javasolna, amelyek a legkisebb fokú harmonizációval járnak, és amelyeket fokozatos alkalmazásra terveztek. Az alternatívák ezen kombinációja némi változást hozna a jelenlegi helyzethez képest, de a szabályok szűkebb alkalmazási körűek és kevésbé átfogóak lennének, továbbá fokozatosan kerülnének bevezetésre.

3. változat – „Összetett” – az előnyben részesített alternatíva: ez a kötelező harmonizáció és a fokozatos alkalmazás ötvözete. A hibrid megközelítés közös és kötelező szabályokat vezetne be az olyan nagy csoportokra vonatkozóan, amelyek esetében a legnagyobb a valószínűsége annak, hogy határokon átnyúló struktúrákkal rendelkeznek és határokon átnyúló tevékenységet folytatnak, és így várhatóan számukra lehet a leginkább előnyös a BEFIT biztosította egyszerűsítés. A transzferárazási szabályok harmonizációja elveken alapuló jogszabályok formájában történne, és a szabályok megteremténék a tagállamok közötti jövőbeli koordináció keretét ezen a területen. A 3. verzió hatékonynak bizonyul, mivel korlátozottan kötelező hatálya csak azokra a csoportokra terjed ki, amelyek leginkább élvezhetik a közös szabályokkal járó előnyöket. Emellett egy olyan átmeneti szabályt irányoz elő a csoport adóalapjának felosztására vonatkozóan, amely az előző három pénzügyi év adóköteles eredményeinek átlagán alapul, és ily módon biztosítja az adóbevételek stabilitását nemzeti szinten. Magában foglal egy felülvizsgálati mechanizmust is arra az esetre, ha állandó – akár képlet szerinti – felosztási módszerre lenne szükség.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva előnyei?
A hatásvizsgálat ismerteti azokat a pozitív hatásokat, amelyek a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozások jelenlegi adómegfelelési költségeinek potenciális csökkenése, a határokon átnyúló veszteséglevonás, az adóalap megállapítására vonatkozó harmonizált szabályok (mint például az értékcsökkenési kulcsok) és a közös adóalap felosztása nyomán mutatkoznának meg. A hatásvizsgálat kitér annak elemzésére is, hogy az előnyben részesített alternatíva milyen makrogazdasági hatást gyakorolna az EU GDP-jére és adóbevételeire.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva?
A költségeket nem lehet pontosan megbecsülni, mivel a kezdeményezésre nincs olyan korábbi példa, amelyre hivatkozni lehetne. Ezenkívül nem állnak rendelkezésre olyan célzott adatok, amelyeket megbízhatóan fel lehetne használni nagyon konkrét becslések készítéséhez. A hatásvizsgálat kísérletet tesz a lehetséges költségek egy részének leírására. Nagy vállalatcsoportok esetében a következő költségek várhatók az adóköteles eredményeik kiszámítására vonatkozó közös keret végrehajtása során: az informatikai rendszerek frissítésével járó, rövid távú (egyszeri) kiigazítási költségek, valamint a vállalatok személyzetének és az adóhatóságoknak az új rendszerhez való alkalmazkodást célzó képzése; valamint igazgatási jellegű folyamatos működési költségek, például az adóhatóságok közötti információcserével foglalkozó személyzet. Ami a transzferárazásra vonatkozó kezdeményezést illeti, az adófizetőket, illetve a nemzeti hatóságokat nem terhelnek többletköltségek, hiszen a nagy cégcsoportokon és az adóhatóságokon belül már jelenleg is sok alkalmazott foglalkozik a transzferárazással. Kezdeti kiigazítási költséggel az új szabályozást ismertető képzés tekintetében kell számolni, de az új szabályok fokozott egyértelműsége és uniós szintű alkalmazása végső soron a megfelelési/adminisztratív költségek csökkenését fogja eredményezni.
Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra és a versenyképességre?
Kkv-k: az összevont pénzügyi beszámolót készítő kkv-csoportok jogosultak lesznek arra, hogy részt vegyenek a rendszerben, és alkalmazzák az adóalap kiszámítására vonatkozó közös szabályokat. Tekintettel arra, hogy a szabályok alkalmazása továbbra is opcionális marad a kkv-k számára, kedvezőtlen hatásokkal nem számolunk. Ehelyett a kkv-k élvezhetik az egyéni igényeik alapján legegyszerűbb és legköltséghatékonyabb megoldás választásának előnyét. Versenyképesség: közös szabályok és közös megközelítés bevezetése révén a kezdeményezés várhatóan pozitív hatást gyakorol majd a költség- és árversenyképességre. Az összes elem a jelenlegi társaságiadó-szabályok egyszerűsítésén alapul, ami csökkenteni fogja a belső piac valamennyi ágazatában működő vállalkozások megfelelési költségeit. A közös szabályok várhatóan egyenlő versenyfeltételeket teremtenek, felszámolják a határokon átnyúló terjeszkedés akadályait, és javítják az uniós vállalkozások nemzetközi versenyképességét a nem uniós vállalkozásokkal szemben, különösen a más jelentős piacokon működő vállalkozások esetében.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A hatásvizsgálat azt is fontolóra vette, hogy a kezdeményezésnek lehet-e környezeti vagy társadalmi hatása, vagy hatással lehet-e az alapvető jogokra. Nem várható konkrét és közvetlen környezeti hatás. A hatásvizsgálat szerint jelentős társadalmi hatással sem kell számolni. A felszabadított források azonban kedvező hatást gyakorolhatnak több más területre, például a fenntartható beruházásokra és a foglalkoztatási döntésekre. A kezdeményezés várhatóan nem érinti az alapvető jogokat sem, amelyek garantáltak, és védi a személyes adatokat is.
Arányosság?
Az előnyben részesített alternatíva nem lépi túl a célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket, és azokra az elemekre összpontosít, ahol az uniós fellépés hozzáadott értéke meghaladja azt, amit a tagállamok egyedül képesek elérni.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A kezdeményezés értékelése során fel kell mérni, hogy a felvázolt célkitűzések milyen mértékben valósultak meg, és az értékelést **az irányelvek alkalmazásának kezdőnapjától számított öt év után** kell elvégezni. Az értékelés elemezni fogja továbbá, hogy a megcélzott érdekelt felek számára a várt egyszerűsítések milyen mértékben valósultak meg, és felméri a kapcsolódó adminisztratív és szabályozási terheket. A Bizottság az értékelés eredményeit jelentés formájában fogja bemutatni. Emellett a BEFIT esetében az értékelés várhatóan kitér az átmeneti felosztási szabály felülvizsgálatára is. Amennyiben a Bizottság a felülvizsgálat alapján helyénvalónak tartja, jogalkotási javaslatot fogadhat el a felosztási módszer módosítására, adott esetben egy erre szolgáló képlet bevezetésével.